

Samenvatting workshop grenswaarden. NVvA symposium 12 April 2018, Sessie S 14:30.

De workshop grenswaarden hiërarchie chemische stoffen in de werplekatmosfeer was met 60 deelnemers, een boeiende discussie en een KAHOOT®-raadpleging (zie Tabel 1) een groot succes. De noodzaak en urgentie voor het ontwikkelen van een hiërarchie die recht doet aan de landelijke en internationale complexiteit werd onderstreept. Naast NVvA zullen hier ook andere aandeelhouders actief aan moeten bijdragen.

[Inleidingen](#) werden gegeven door Joost van Rooij (voorzitter NVvA; belang voor de vereniging), Theo Scheffers (DOHSBase; intro & historie) en Koen Verbist (Cosanta; ervaring vanuit grenswaarden trainingen).

Theo Scheffers gaf aan dat niet alleen het aantal maar ook het aantal soorten (OELV, DN/MEL, Kickoff) grenswaarden voor de werkplek atmosfeer in de afgelopen decennia explosief is gestegen. Grenswaarden hiërarchie krijgt al langer aandacht ([SER](#), [DOHSBase](#)) ook [internationaal](#). Verder belichtte hij de verschillende insteken voor een hiërarchie [kwaliteit (NVvA etc.), bestuursmatig (overheid, handhaving), goed werkgeverschap (SER), aansprakelijkheidstelling].

Van de 110.000 genotificeerde, gevaarlijke stoffen in de EU hebben er nu (2018) zo'n 20.000 één of meerdere grenswaarden. Daarbovenop komen nog de stoffen met en zonder grenswaarden die niet onder de EU CLP/REACH regeling vallen [natuurlijke stoffen (bijv. houtstof) & ontleding producten (lasrook etc.), "niet gevaarlijke stoffen" (meelstof etc.), en stoffen vanuit Farma, gewasbescherming etc.]. Verwarrend is dat enkele duizenden stoffen naast de "gewone" grenswaarde ook één of zelfs meerdere REACH DNELs hebben gekregen (afhankelijk van de producenten groep). DOHSBase gebruikt voor de [hiërarchie](#) enerzijds de bestuursmatige insteek, afhankelijk van de wettelijke grenswaarden van het land waar de stof wordt gebruikt en anderzijds een gezondheidskundige insteek waarbij de hiërarchie afhankelijk is van de wetenschappelijke vaststellingsmethode. Hierbij krijgt de integrale aanpak (mens en dierexperimenteel; Gezondheidsraad, SCOEL, DFG, TLV etc.) de voorkeur boven de transparante/administratieve methoden (ECHA DNEL, Gr 2005-15, Kick-off).

Koen Verbist gaf een terugblik op de ervaringen van het geven van trainingen 'afleiden van bedrijfsgrenswaarden'. In de afgelopen 4 jaar is deze training allereerst gegeven aan arbeidshygiënisten en vervolgens ook aan Arbo adviseurs binnen bedrijven. Veel deelnemers aan de trainingen zijn niet goed bekend met de (wetenschappelijke) wereld achter de grenswaarden. Er is verbazing dat er binnen Europa nog steeds zoveel verschillende waarden in omloop zijn. Het gevoel bij grenswaarden ontbreekt vaak, zoals 'wat is een 'hoge' of 'lage' grenswaarde'?. Waarden worden makkelijk direct overgenomen indien deze voorhanden zijn, zonder kritische benadering of dit arbeidshygiënistisch verantwoord is. Het gevoel bij veel deelnemers aan de trainingen is dat het ingewikkeld is om de juiste grenswaarde te kiezen en dat dit veel werk is. Er is behoefte aan een duidelijke hiërarchie en een uitgebreidere lijst van (wettelijke) grenswaarden die direct gehanteerd kunnen worden.

In de discussie gaven vertegenwoordigers van I-SZW en SER aan dat een hiërarchie een belangrijke bijdrage kan vormen bij de keuze van de juiste grenswaarde. **Remko Houba** zei vanuit zijn betrokkenheid met de Gezondheidsraad dat er ook onderlinge verschillen kunnen bestaan tussen grenswaarden die worden vastgesteld op grond van wetenschappelijke inzichten. Dat komt doordat de verschillende instanties (Gezondheidsraad, SCOEL, DFG etc.) andere keuzes kunnen maken bij het kritische effect, de keuze van de beste studies voor de afleiding, enzovoort. In de af te leiden hiërarchie moet ook aan dit aspect aandacht worden besteed.

Onderstaand vindt u de resultaten van de KAHOOT raadpleging met zo'n 50 deelnemers.

Tabel 1 Frequenties antwoorden op de 6 vragen

Vraag 1: Bij het beoordelen van blootstelling gebruik ik :	
Wettelijke grenswaarden (ter voorkoming van overtreding)	13
Gezondheidskundige advieswaarden (veilig werken)	5
Beide	27
Dit laat ik aan de opdrachtgever over	2
Vraag 2: Bij het kiezen van een niet-wettelijke grenswaarden gebruik ik :	
De SER 2007 hiërarchie	21
DOHSBase/Internationaal	6
Beide	11
Anders: laagste waarde, de meest recente, eigen overweging	9
Vraag 3: Een grenswaarden hiërarchie zou de arbeidshygiënist in de praktijk kunnen ondersteunen	
Eens	50
Oneens	1
Geen mening	1
Vraag 4: Een grenswaarden hiërarchie moet vooral	
Simpel zijn (SER 2007)	4
Recht doen aan de OEL-complexiteit	3
Aansluiten op internationaal	6
Alle drie	37
Vraag 5: Wie moet zo'n hiërarchie maken?	
Overheid (I-SZW)	8
Sociale partners (SER)	10
Kwaliteitsvereniging(en) NVvA/IOHA (/NvT/NVAB?) (subsidie)	19
Normalisatie (Nen/CEN/ISO)	9
Vraag 6: Urgentie: concept hiërarchie klaar	
Niet van toepassing (niet nodig)	0
Niet urgent	3
Symposium 2020	13
Symposium 2019	31